

Sepp Holzer

Javno pismo odgovornim v politiki, gospodarstvu in znanosti

(Prevedla Ana Premk)

Moje predstave o odgovornem, naravnem življenju

Sedanje težave in moji predlogi rešitve

Večinoma se rodimo v sterilni bolnišnici, kjer nam takoj presekajo naravne korenine, cepijo nas in nas pitajo z nenaravno kemično hrano. Bodoče življenje mladih bi se praviloma moralo začeti z naravnim rojstvom v krogu družine in z naravnim odraščanjem. Vsak »zemljan« ima z rojstvom pravico do koščka zemlje. Skrajni čas je za zemljiško reformo, ki bi to upoštevala.

Medtem ko odraščamo odtujeno od narave in njenih bitij, izgubimo ves naravni odnos do soljudi. Odraščanje v simbiozi z rastlinami, živalmi in ljudmi omogoča izkušnje skladnih medsebojnih stikov in izostri našo nalogo, da ravnamo kot misleči posamezniki, se odgovorno odločamo in se ne kregamo, kdo ima prav. Z opazovanjem sobitij bomo ugotovili, da je narava popolna in da je stvarstvo mislilo na vse: vse je medsebojno povezano in ničesar ne moremo izboljšati. Naša naloga je, da to popolnost ohranjamo.

Ni neumnih ne pametnih ljudi, vsak se znajde, če se mu ni treba pokoravati. Neumne in pametne jih naredimo mi sami, da bi lahko izkoriščali šibke. Pri svojih projektih sem imel z vsemi ljudmi (odraslimi, otroki – sirotami, otroki s ceste in otroki s smetišč itd.) povsod po svetu le najboljše izkušnje. Ne smemo torej biti pokroviteljski, ampak jim moramo nuditi možnost, da izkoristijo svoje sposobnosti. Uspeh, veselje in priznanje je največje plačilo, najboljša terapija, ki je tudi gospodarskega pomena.

Praktični primer za to je moj projekt BERTA, pomoč za življenje v Badu Aussee na Štajerskem. To je prva Holzerjeva permakultura za invalide na vozičkih v Evropi.

Generacijski problem – velika pomanjkljivost naše družbe

Naši starši in stari starši se na smrt dolgočasijo v domovih, otroke in vnuke pa poneumljajo računalniške igre, videoigrice in televizija.

Smisel stvarjenja je, da otrokom in vnukom starejši posredujejo izkušnje in modrost. Otroci imajo pravico do tega in se lahko tako veliko bolje pripravijo na svoje življenje. Zavedati se moramo, da delamo tu veliko napako. Hiša generacij in skupni projekti bi morali omogočiti, da bi zapolnili te družbene vrzeli.

Pouk bi morali razdeliti tako, da bi obsegal prav toliko prakse kot teorije. K vsakemu vrtcu sodi vrt, k vsaki šoli kmetijsko posestvo in k vsaki univerzi kmetija. Ti omogočajo praktično eksperimentiranje. Bili bi primerna središča za usposabljanje naših otrok za prihodnost in s tem tudi za prihodnost naše družbe.

Izobraževanje – specializacija – napredek – poneumljanje

Z današnjo moderno, tako imenovano napredno izobrazbo mlade ljudi vzgajajo ločeno od narave in jih izkoreninijo. Če sami nismo opazovali povezav, medsebojnega vplivanja in

simbioz v naravnem krogotoku, jih tudi ne moremo prepoznati niti razumeti. V ta popolni krogotok stvarstva se prav tako ne znamo vključiti.

In posledica tega? Namesto da bi razumeli, kako naravni krogotoki delujejo, mislimo, da jih lahko izboljšamo, in se poskušamo proti njim boriti, namesto da bi jih doumeli. Naša naloga bi morala biti naravo usmerjati, ne vanjo posegati. Potrebujemo zdravo pamet in ustvarjalno mišljenje.

Naši otroci in vnuki se poneumljajo v šolah in univerzah, nekateri celo daleč zabredejo. Ne zato, ker bi bili učitelji ali profesorji preneumni, ne, ampak zato, ker morajo poučevati po učnem načrtu, s katerim pogosto sami ne soglašajo. Pustijo, da jih vodijo politiki in lobisti. Ampak kjer je volja, tam je tudi pot, gospod profesor! Če pa na profesorja vplivajo politična stranka ali lobisti, potem ne more in ne bo ničesar spremenil. Znanost, ki jo povečujemo, se je tako zelo oddaljila od prakse, da večina ljudi ne razume in ne sprejema njene teorije. Manjka že več členov verige.

Znanost in politika se vse do danes nista primerno odzvali na silne okoljske motnje (segrevanje ozračja). Kot kaže, finančni interes in korupcija preprečujeta potrebne odzive in ukrepe. Neizogibne katastrofe, do katerih bo prišlo, bodo obsežne, kar lahko povzroči le propad tega bolnega sistema.

Onesnaženje zraka, vode in zemlje nam oropa zdravo eksistenčno osnovo zaradi uporabe kemije in umetnih gnojil v monokulturnem kmetovanju.

Hrana je naše zdravilo. Kmet bi moral pridelovati živila in ne hranila, ki zapolnijo želodec in so manjvredna in obremenilna zaradi monokulturnega načina pridelave. Prav tako bi moral kot učitelj ljudem posredovati spoštljiv odnos do soljudi, rastlin in živali matere Zemlje.

Realnost pa je žal popolnoma drugačna. Z smernicami in zahtevami EU je kmet postal nesamostojen in odvisen. Ponižali so ga v prejemnika subvencij. Premije obstajajo, da bi izravnale njegove omejitve in manj ugoden položaj. Subvencije ali tako imenovana nadomestila so le delna poravnava zgrešene kmetijske politike nacionalnih in EU-zakonov ter uredb. Rasti ali propasti je geslo EU.

Specializacija, modernizacija in masovna živinoreja

Ljudje obravnavajo živali samo še kot blago. Tako izgubijo odnos do sobitij. Posledica je masovna živinoreja, kjer pohablja sobitja z odstranjevanjem rogov, rezanjem kljunov, peruti in repov, električnimi udari naprav za opominjanje krav, z nepotrebno velikimi ušesnimi znamkami itd. Iz tako mučenih živali ne morejo nastati zdrava živila. Če se žival ne počuti dobro, je tudi proizvod oporečen.

Kmet je duša naroda! Če umre kmet, z njim umre njegova dežela.

Zaradi določanja, kako naj se kmetuje, se nepopravljivo izgublja stara kulturna dediščina. Stare, stoletja hranjene oplemenitvene in predelovalne postopke onemogočajo oziroma prepovedujejo predpisi EU. Osrednji, ogromni predelovalni obrati, kot so klavnice, industrijske pekarnice, žganjarne, mlekarne, sirarne itd., so pooblaščen za predelavo in

prejemajo visoko subvencijo. Kmetom so otežili oziroma odvzeli možnost predelovanja in oplemenitenja lastnih izdelkov, da bi zadostili zahtevam velikih predelovalnih obratov.

Manjši kmetje, usmerjeni v biološko pridelovanje hrane, prejemajo od EU manj subvencij in morajo plačevati višje davke. Vse ostalo, kot vemo, se uredi samo. Kmet, ki je kot suženj na svoji lastni kmetiji, je večinoma zelo zadolžen zaradi čezmerne mehanizacije in specializacije, zgaran, pokoren, preobremenjen s številnimi administrativnimi postopki. Je žrtev našega napihnjenega upravnega aparata in životari v popolni odvisnosti. Kdo se še čudi, da otroci ne marajo nadaljevati trnove poti svojih staršev?

Rešitev vseh težav

Za boj proti temu napornemu upravnemu aparatu, ki onemogoča zdravo pridelovanje hrane, je potreben državljanski pogum, ne obnašanje lemingov.¹

Postavimo se v nasprotnikovo vlogo – v rastlino, žival ali človeka – in se vprašajmo, ali bi se v njegovi vlogi dobro počutili. Ali se deževnik dobro počuti, ali je zemlja zdrava? Tudi rastlina in žival se počutita dobro, če živita v ustreznem biotopu in svobodno. Največji uspeh in korist dosežemo, če pravilno usmerjamo usodo. Zemljo je treba uporabljati, ne pa izrabljati. Raznolikost je tista, ki ohranja sistem, ne pa enoličnost. Naša naloga v stvarstvu je ustrezno kroititi usodo, ne pa boriti se proti njem. Narava je popolna, prav nič je ne moremo izboljšati. Če pa to kljub temu poskusimo, sami sebe slepimo. Narava je popolna, napake delamo le ljudje. Strah nam je vcepljen – osvobodimo se ga, saj je najslabši življenjski spremljevalec. Če spoštljivo ravnamo s stvarstvom in svojimi sobitji, imamo največjo korist sami. Tako postane kmetovanje najlepši poklic.

¹ Sepp Holzer v svoji knjigi *Uporni kmet* vedenje lemingov pojasnjuje takole: »Vedenje lemingov je lajnjanje, govorjenje o negativnem, opravičevanje ljudi, ki lastnih napak in slabosti niso priznali in so širili laži. Vse se nato konča s samo hinavščino (...)«, op. prev.